

Cap. 5 – Înțelepciunea lui Solomon și materialele pentru zidirea Casei Domnului

Capitolul 5 pare a fi o continuare a ultimului tablou din capitolul 4 care ne vorbește despre înțelepciunea lui Solomon. Într-adevăr, versetul cheie al cap.5 se află în inima capitolului, și anume în v.12:

- Domnul a dat înțelepciune lui Solomon, cum îi făgăduise.

Atât legământul dintre Solomon și Hiram (prima parte a capitolului), cât și modul de organizare a lucrătorilor (a doua parte a capitolului) au rolul de a demonstra adevărul din v.12. Solomon știe să ofere continuitate relațiilor de colaborare ale tatălui său David. El clădește mai departe pe ce a construit tatăl său. David nu era un însetat de sânge. El își împlinea preoția printre neamuri, și era un martor al cerului printre împărații pământului. Oare ce fel de relație a dezvoltat David cu Hiram, un împărat păgân, de acesta *a iubit* pe David totdeauna? Autorul insistă că Hiram l-a iubit pe David. Deci nu s-a temut de David, sau nu doar că l-a respectat sau apreciat mult, ci l-a iubit pe David. Ce poate determina un împărat păgân și plin de slavă să iubească un alt împărat, care reprezenta în cele din urmă concurența? Îmi vin în minte măcar două posibilități care nu se exclud reciproc. Prima posibilitate se inspiră din modul în care a izvorât dragostea lui Ionatan față de David. Ionatan, când l-a văzut pe David, l-a iubit ca pe sufletul din el. David avea un farmec special. În el locuia slava mare a Împăratului. Curajul și credința lui David unită cu smerenia și inocența lui, tăria caracterului său unită cu bunătatea și flexibilitatea sa, îi dădeau un farmec special. Ionatan l-a iubit pe David pentru că David era un om minunat care era ușor de iubit. Poate la fel și Hiram a fost topit de farmecul personal al lui David. A doua posibilitate susține că dragostea lui David față de Hiram a generat dragostea acestuia față de David. David era un iubitor de Dumnezeu și de oameni. David și-a iubit prigonitorul de moarte și cel care i-a furat tinerețea, și anume pe Saul. De două ori i-a cruțat viața, și la moartea lui Saul a omorât pe cel care a susținut că l-a ucis și, absolut incredibil, a scris o cântare de jale în cinstea lui. Noi nici măcar nu ne gândim că ar fi posibil un asemenea gest. Și David șochează omenirea cu un asemenea gest străin umanității de dinaintea sa. Și aceasta cu 1000 de ani înainte de jertfa lui Hristos. Noi trăim cu 2000 de ani după jertfa lui Hristos, și departe în a-l egala pe David. Încă privim nedumeriți spre

gesturile sale față de Saul. David l-a iubit pe Hiram așa cum numai el știa să o facă. Hiram a răspuns cu dragoste la dragoste.

Hiram este cel care trimite pe slujitorii săi la Solomon. Hiram se întreba dacă urmașul lui David este ca acesta și dacă va continua alianța. Hiram știa că mulți fii de împărați au condus cu totul altfel decât părinții lor. David crease și expectanțe înalte. David se comportase după un anumit standard. Va reuși Solomon să țină pasul? Nu era un lucru ușor să întreții relațiile pe care minunatul David le construise cu împărații vecini într-o viață de om. Hiram a putut avea încredere în David. Deși David creștea mereu în putere, Hiram nu s-a temut că îi va ataca împărăția. Hiram a înțeles că David nu este un expansionist, ci că el poartă războaiele Domnului, după voia Lui. Dar oare ce va face un tânăr împărat care a moștenit o puternică împărăție? Oare va reuși tânărul Solomon să își înfrâneze tendințele expansioniste și de preamărire și să urmeze pașii înaintașului său?

Solomon îi trimite un mesaj lui Hiram. Când aude mesajul, Hiram are o mare bucurie și exclamă: „Binecuvântat să fie astăzi Domnul, care a dat lui David un fiu *înțelept* drept căpetenie a acestui mare popor!” Din primul contact al lui Solomon cu Hiram, acesta din urmă laudă *înțelepciunea* lui Solomon. De unde și-a dat seama așa de repede Hiram de înțelepciunea urmașului lui David? De unde emană înțelepciunea lui Solomon? Să analizăm cu atenție răspunsul acestuia. Observăm următoarele lucruri:

- Solomon își înțelege rolul de împărat în planul lui Dumnezeu cu Israel. El înțelege că tatăl său a purtat războaiele Domnului și a adus pacea, iar slujba sa este să zidească o Casă Domnului. Mare lucru pentru un tânăr să își înțeleagă rolul său ca împărat! Oare Solomon nu putea avea planurile lui, ideile lui? Oare ce ar fi făcut alți tineri în locul lui Solomon? Împărații pământului au fost dominați de tendințele expansioniste, de răzbunare, de dorința de a stăpâni mai mult. Gândul de a stăpâni lumea, gândul luciferic de a fi cel mai mare, a fost cel care a robuit pe mai toți împărații pământului. Oare ce ar fi făcut Adonia? În mod cert, ar fi compromis proiectul zidirii Templului pe timp de pace. Solomon a moștenit o împărăție puternică, și o experiență militară de excepție. Armata lui David era cea mai de temut din zonă. În mod cert, alți tineri ar fi folosit această oportunitate

pentru a-și extinde împărăția. Solomon biruiește această ispită și alege să păstreze pacea și să se focalizeze pe împlinirea mandatului primit de la Domnul: zidirea Templului!

- Solomon înțelege că zidirea Casei Domnului este ceva special care nu se poate face oricum. Oare David nu putea zidi Casa în timp ce purta războaiele Domnului? Casa trebuia zidită pe timp de pace. Domnul dăduse pace tatălui său David. El acum trebuia să păstreze această pace și să se comporte cu înțelepciune cu vecinii din jur. Solomon (semnificația numelui) înseamnă în cele din urmă *pace*. Putem emite și ipoteza că Templul avea o asemenea măreție și ridicarea sa a mobilizat un număr așa de mare de oameni încât într-adevăr era dificil să se realizeze o asemenea construcție pe timp de război.
- Acum era un timp pentru Israel să își consolideze împărăția pe timp de pace. Războiul este foarte costisitor. O împărăție se dezvoltă eficient și rapid pe timp de pace și nu pe timp de război. Solomon alege pacea pentru dezvoltarea națiunii Israel.
- Solomon consolidează relațiile diplomatice stabilite de tatăl său. El urmează pilda lui David și se comportă cu eleganță și respect în contextul sensibil al universului plin de orgolii al marilor împărați ai pământului. Solomon întărește alianța cu Hiram. Invitația de a deveni furnizor de materiale pentru zidirea măreței Case era o onoare pentru Hiram.
- Solomon dă dovadă de generozitate și îi oferă încredere lui Hiram. El nu este nici zgârcit cu Hiram și nici nu negociază agresiv. Oferă o parte din forța de muncă necesară tăierii lemnului și îl lasă pe Hiram să fixeze prețul: „și-ți voi plăti simbria slujitorilor tăi așa cum o vei hotărî tu.”
- Solomon nu este înfumurat și recunoaște expertiza vecinilor în prelucrarea lemnului: „căci știi că dintre noi nimeni nu se pricepe să taie lemne ca Sidonienii.”

Acestea au fost probabil o parte din motivele care l-au făcut pe Hiram să exclame: „Binecuvântat să fie Domnul care a dat lui David un fiu înțelept!” Hiram cere merinde pentru casa lui și Solomon îi dă tot ce cere. Solomon respectă înțelegerea făcută și cei doi fac un legământ.

A doua parte a capitolului descrie modul în care Solomon și-a organizat lucrătorii. Aceștia erau o lună în Liban și două luni acasă. Solomon nu vrea să îi dezrădăcineze și nici să îi țină prea mult departe de casă, familie și prieteni. Prin această abordare, el previne probabil acumularea de nemulțumire și frustrări în inima lucrătorilor. Numărul celor implicați în pregătirea materialelor pentru zidirea Templului este impresionant:

- 30.000 de lucrători pentru lemnul din Liban.
- 70.000 de lucrători care purtau poverile – responsabili cu transportul materialelor
- 80.000 de lucrători care tăiau pietre în munți
- 3.300 de căpetenii responsabile cu supervizarea lucrărilor

Deci un total de 183.300 de oameni implicați. Acest număr ar fi însemnat o oștire foarte mare pentru vremea respectivă. Numărul e foarte mare și pentru un șantier din zilele noastre. Să organizezi așa mulți oameni nu e un lucru ușor. Avem 180.000 de muncitori și 3.300 de ingineri, deci aproximativ un inginer la 55 de muncitori. Solomon își folosește înțelepciunea pentru a păstra pacea în Israel și pentru a zidi Casa Domnului! Deci Solomon folosește darul primit de la Domnul pentru slujba Domnului. Prin înțelepciune, el conservă mediul necesar zidirii Templului (pacea!) și tot prin înțelepciune el împlinește mandatul primit de la Domnul (zidirea Templului!). Aici Solomon ia note foarte mari. El Îl iubea în mod sincer pe Domnul. Căderea lui a survenit la sfârșitul vieții, iar compromisurile sale de-a lungul vieții. Concluzia capitolului 5 ar putea fi: Domnul a fost credincios și a dat înțelepciune lui Solomon, iar Solomon a fost la rândul său credincios și a folosit această înțelepciune pentru a împlinirea planurilor lui Dumnezeu. Și este adevărat. Problema este că Solomon, deși folosește înțelepciunea pentru împlinirea voinței lui Dumnezeu, mai folosește înțelepciunea și pentru *altceva*. Acest *altceva* devine problematic și de aici îi va veni și căderea. Solomon nu poate fi certat

pentru ce nu a făcut, ci pentru ce a făcut *în plus*. Alături de slujirea Domnului, la care nu renunță, el adaugă și slujirea de sine. Și aceasta încetul cu încetul. La început nu se cunoaște, și lucrurile par că pot merge împreună. Dar finalul este tragic: slujirea de sine îndepărtează în totalitate slujirea Domnului, iar Solomon ajunge în mod fățiș să slujească idolilor.

Trebuie să fim foarte atenți la cronologia evenimentelor. Capitolul 4 de exemplu, conține elemente care se întâmplă după evenimentele din capitolul 5. Palmaresul înțelepciunii lui Solomon de exemplu, este realizat din perspectiva întregii sale vieți. Nu știm în ce an al domniei vestea înțelepciunii sale s-a dus la neamurile din jur. Știm însă, că atunci când îl vizitează împărăteasa din Seba, casa Domnului și Casa împăratului erau deja zidite. Dar autorul nu pare a fi deloc atent în a evidenția cu claritate cronologia evenimentelor. Oare de ce? Metoda sa pare a fi alta: el ne prezintă din viața lui Solomon atât lucrurile bune făcute de acesta, cât și cele problematice, cât și cele clar împotriva legii. După care ne descrie finalul: Solomon ajunge să slujească idolilor. Finalul este o concluzie firească a scenariului. Finalul este previzibil. Elementele din timpul vieții conduc spre acest final tragic. Acest fel de a creiona viața lui Solomon ne sugerează următorul proces:

- Solomon a început viața slujind Domnului.
- El continuă să slujească Domnului, dar începe încetul cu încetul, să își slujească și sieși.
- De dragul slujirii de sine comite o serie de compromisuri.
- Solomon persistă în acest mod de a fi: și pentru Domnul și pentru propria glorie; și cu Domnul, și cu compromisurile.
- Solomon ajunge la final, în mod rușinos să slujească idolilor pe față și să le zidească Temple în tot Israelul.

Vom mai reveni la scenariul căderii lui spirituale. Până acum observăm că autorul realizează o alternanță între credincioșia lui Solomon față de anumite porunci ale Domnului, și necredincioșia sa față de altele. Poate că în mintea sa s-a gândit că mult binele pe care îl făcea putea compensa micile compromisuri cu care se juca. Poate că a sa conștiință s-a autoamăgit privind la excelența credincioșiei

sale în anumite domenii, pentru a fi mai îngăduitor cu domeniile în care a cochetat cu necredințioșia. Solomon s-a lăsat sedus de teoria inimii împărțite: o parte pentru Domnul și o părticică pentru mine. Însă încălcarea unei singure porunci înseamnă neascultare de Domnul. Nu trebuie să încalci toate poruncile pentru a-L trăda pe Domnul. Este de ajuns să încalci una. Și aici nu mă refer la o cădere urmată de pocăință și reintrare în lupta cu păcatul. Ci aici mă refer la persistența în păcat. Solomon a persistat în compromis. Nu au fost accidente, ci lucruri pe care le-a lăsat să devină parte a vieții sale. El le-a lăsat să intre și apoi le-a lăsat să rămână: mai întâi pe hol, apoi în cameră. Mai întâi le-a lăsat să stea în picioare. Apoi, le-a oferit un loc mai bun. Apoi...acestea au devenit stăpânii casei, iar fostul Stăpân (Domnul) a fost alungat și izgonit. Să ne aducem aminte ce spune Iacov:

- „Dacă împliniți Legea împărătească, potrivit Scripturii: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși!”, bine faceți. Dar dacă aveți în vedere fața omului, faceți un păcat și sunteți osândiți de Lege ca niște călcători de lege. Căci, cine păzește toată Legea, și greșește într-o singură poruncă, se face vinovat de toate. Căci, Cel ce a zis: „Să nu preacurvești”, a zis și: „Să nu ucizi”. Acum, dacă nu preacurvești, dar ucizi, te faci călcător al Legii.” (Iacov 2:8-11)

Iacov este genial. El surprinde cea mai perfidă formă a fățarniciei și de justificare a păcatului. Imi ațintesc privirile spre cele 99% din porunci pe care le împlinesc pentru a mă convinge că sunt bine și că îl iubesc pe Domnul, și îmi abat atenția de la acel 1% pe care nu îl împlinesc, cu care cochetez, cu care mă joc, în care persist. Dar acel 1% înseamnă încălcarea Legii și deci frângerea relației cu Domnul. Și din nou, vorbim de persistența în păcat, de complacerea în păcat și nu de lupta celui neprihănit care de 7 ori cade și de 7 ori se ridică. Vom folosi următoarea ilustrație. Domnul ne dă 100 de porunci. A-I fi fideli, a-L iubi înseamnă a păzi toate cele 100 de porunci. El nu ne cere perfecțiunea, dar ne cere să ne luptăm cu toată inima pentru împlinirea tuturor poruncilor. Dacă în această luptă încălcăm una, El ne cere să ne pocăim și să revenim în ascultare. Dar nu admite să încălcăm nici una din cele 100 de porunci în mod repetat, fără pocăință și fără revenirea în ascultare. Este ca și cum un om s-ar căsători cu o femeie. Lângă noul cuplu format mai sunt 100 de bărbați. Fidelitatea înseamnă ca femeia să

nu curvească cu nici unul din cei 100 de bărbați. Ea devine o curvă în momentul în care se culcă cu unul din cei 100. Ea nu trebuie să se culce cu toți 100 sau cu 51% sau cu 10%. Este de ajuns să se culce cu unul singur pentru a-și înșela soțul. Ea nici nu se poate lăuda când stă în brațele amantului că a rezistat seducției celorlalți 99 de bărbați. Pe soțul ei nu îl va impresiona acest lucru. Soțul se va simți înșelat și îi va da cartea de despărțire. Este suficient să avem un singur domeniu din viața noastră în care să cedăm, în care să renunțăm la luptă, în care să nu ne mai pocăim, în care să ne complacem, pentru a deveni adulteri spirituali. Deși încălcarea de lege înseamnă păcat, moarte, Domnul nu ne consideră curvari spirituali pentru fiecare cădere accidentală a noastră. Dacă ar fi așa, ar însemna că suntem în fiecare zi curvari, căci zilnic păcătuim conștient sau inconștient, zilnic nu suntem desăvârșiți, și zilnic nu atingem înălțimea standardelor lui Hristos. Curvia spirituală este denunțată atunci când păcatul devine idol, când păcatul nu mai este îndepărtat prin pocăință, când se face alianță cu el, când este primit în casă, când devine parte din viața noastră. Și poate fi vorba de orice păcat. Poate fi vorba de un singur păcat, și care să nu facă parte din lista păcatelor rușinoase, a păcatelor mari în ochii lumii. Poate fi vorba de ceva tolerabil pentru mulți. Căderea repetată la un capitol, urmată însă de pocăință și revenirea în luptă nu înseamnă înfrângere. Înfrângerea este atunci când lași garda jos, când nu te mai pocăiești și nu te mai lupți, când lași păcatul să intre în viața ta și îl lași să devină parte din viață ca și aerul pe care îl respiri zilnic. Cel rău vrea să te facă să crezi că ai învins înainte de a fi înfrânt tocmai pentru a te declara învins și a deveni înfrânt. El îți va spune: „Oricum ai căzut la acest capitol. Și nu odată. De atâtea ori! Și de fiecare dată, ți-ai cerut iertare, și ai promis Domnului că nu vei mai face acel păcat niciodată. Dar ai căzut din nou, și din nou. Nu vezi că ai pierdut de mult? Nu vezi că ești deja învins? De ce ești mândru și negi că ai pierdut? De ce nu ești bărbat și nu accepți că aici ești înfrânt? De ce să mai ripostezi, de ce să mai spui NU, când oricum ești înfundat în mocirlă până la gât? Ești ridicol! Ce mai aperi? Dacă ai fi curat și în haine albe, ar merita cu adevărat să lupți! Dar acum când ești înfundat până în gât în păcat, ce să mai lupți? Recunoaște înfrângerea. Ispita e mai tare și basta! Nu mai are rost să i te opui. Nimeni nu poate fi perfect. Ai și tu un domeniu în care ești slab. Asta

este! Dar sunt altele în care ești puternic. Aici însă nu. Acceptă-te ca imperfect și nu fi prea mândru.”

Dar nu este așa! A fi în luptă nu înseamnă a fi pierdut, în ciuda sutelor de căderi din trecut. Oare nu cel neprihănit de 7 ori cade și apoi se ridică? Și ce dacă e acel domeniu? Ce, de parcă dacă ar fi mai multe domenii în joc, căderea nu ar fi tot cădere? Dacă ar fi să judecăm la rece. Când a trecut o săptămână (ca să nu spunem o zi sau o oră) fără să avem o anumită alegere greșită pe care ne-o reproșăm? Să spunem că într-un an am avea doar o greșală pe săptămână (ceea ar fi o performanță unică în istoria creștinătății!!!). Să spunem că am face doar 52 de păcate în acel an, dar toate diferite. Într-o săptămână ne-am mânia o dată. Într-una am bârfi. Într-una am fi egoiști. Într-una ne-am mândri pentru câteva minute. Într-una am pofti etc. Oare nu ar fi viața un șir de căderi? Dar dacă am comite același păcat o dată în fiecare săptămână, care ar fi diferența? Într-un fel ar fi, dar într-un fel nu ar diferențe. Nu ar fi din perspectiva faptului că tot păcat ar fi înaintea Domnului, și de iertare și de har tot am avea nevoie. Și aici ne poate înșela cel rău, amplificându-ne sentimentul de vinovăție mai mult decât trebuie. Fie că am comis de 52 ori același păcat, fie că am comis 52 de păcate diferite, tot păcat se numește, tot de har avem nevoie, și tot la fel de iertați suntem după ce ne pocăim. Sentimentul de vinovăție nu își are sens după pocăință. Domnul ne eliberează și de păcat și de vinovăție. El este credincios să ne ierte și să nu Își mai aducă aminte de păcatele noastre. Dar din altă perspectivă, nu ar fi același lucru. Un păcat repetat naște dependență și creează un lanț al robiei față de acel păcat. Aici ar fi o mare diferență. Tendința păcatului este să robească. El te cheamă să păcătuiești în numele libertății: „fii liber, fă ce vrei, fă ce simți”, îți spune. Ca apoi să te facă rob însuși lucrului pe care l-ai ales în numele libertății. Alegând iluzia libertății, dezvolți în tine însuși cele mai cumplite sclavii. Păcatul pune stăpânire pe viața ta și tu ești umilit. Nu te poți abține și repeți lucrul pe care îl urăști, pentru că din pricina aceluia lucru începi să pierzi tot: controlul de sine, bucuria din relația cu Domnul, timp, bani, relațiile cu cei din jur, sănătate, resurse, demnitate, pacea interioară, respectul față de sine. Păcatul este costisitor și robește. Deci, nu în planul iertării apare diferența, ci apare în planul consecințelor păcatului în noi. Petru este genial când afirmă:

- „Ei vorbesc cu trufie lucruri de nimic, momesc cu poftele cărnii și cu desfrânări, pe cei ce de-abia au scăpat de cei ce trăiesc în rătăcire. Le făgăduiesc slobozenia, în timp ce ei ***înșiși sunt robi ai stricăciunii. Căci fiecare este robul lucrului de care este biruit.***” (2 Petru 2:18-19)